

„Az Úr közel!”

A MAGYARORSZÁGI EGYHÁZAK ÖKUMENIKUS TANÁCSA
MISSZIÓI ÉS EVANGELIZÁCIÓS BIZOTTSÁGÁNAK
HÍRLEVELE

2015. november

Boldogan menni tovább

„Október 31. nem a reformáció emlékűnepe!” – hangsúlyozta az országos reformációi istentiszteleten elmondott prédikációjában **Gáncs Péter**, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke a balatonalmádi református templomban október 25-én.

Nem csak egy nap

Gáncs Péter igehirdetésében azt mondta, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) szervezésében évek óta már nemcsak a reformáció napját, hanem a reformáció hónapját ünneplik a magyarországi protestáns közösségek októberben. Ennek a programsorozatnak a nyitányaként prédikált **Bogárdi Szabó István** református püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke a budapesti Deák téri evangélikus templomban október elsején, emlékeztetett Gáncs Péter, aki örömét fejezte ki, hogy a balatonalmádi református templom szószékén állhat evangélikus püspökként.

Az etióp kincstárnok és a reformáció

Az igehirdetésben elhangzott: a reformáció nemcsak egy nap vagy közel ötszáz év, hanem két-ezer év munkája, erre utal az október a reformáció hónapja programsorozat választott igéje is, a 119. zsoltár 66. verse:

„Taníts engem helyes értelemre és ismeretre, mert hittel fogadtam parancsolataidat.”

A reformáció szíve közepe: ismeretre, majd abból fakadó, helyes felismerésre jutni, amelyből sok minden következik. Így történt ez az etióp kincstárnok és Fülöp történetében is. – Mi ez, ha nem reformáció? Olvasni kezdjük a Szentírást, és a Szentlélek küld mellénk valakit, akinek az igemagyarázata elvezet bennünket Jézus Krisztushoz. Ez történt Lutherrel is, akiben a Bibliát olvasva bomlottak ki a csodák – mondta Gáncs Péter. – De nem ez a drága könyv ment meg minket önmagában, hanem a Szentlélek kapcsolja össze az embert Istennel a reformációban, ha engedjük magunkat – így kapcsolódik össze a reformáció a pünkösddel.

(folytatás a 6. oldalon)

Áhítatok november hónapban

Írta: **Győri Gábor Dávid**
evangélikus lelkész

**„Áldjad, lelkem, az Urat,
és ne feledd el,
mennyi jót tett veled!”**
(Zsolt 103,2)

Szeptember elején nézegettem a nyári élményeinket megörökítő fényképeket. Mennyi jó dolog történt velünk! Milyen jó, hogy a képek segítenek ezek felidezésében! Valami talán néhány hét után el is fakult volna, gyorsabban, mint egy gyenge minőségű képnymat... A kedvenc képeimet a telefonom memóriájába is átmásoltam. Ott gyakran a kezem ügyébe kerülnek, s ha valakivel találkozom, mindig kéznél vannak, megmutathatók, megoszthatók, elmesélhetők, felelevenítve kicsit újraélhetőek.

Szeptemberben, egy munkaév kezdetén még elevenek az emlékek, kipihenten még erőt érzünk tagjainkban, még készek vagyunk felvenni a mindennapok terheit, még van hely lelkünkben mások számára, még van türelmünk átvenni a terheikből. Az új kezdet alkalmával talán lelkesen, ötletekkel gazdagon, lendülettel indulunk el. De meddig tart a lendület? Milyen hamar le tudunk lombozódni, ki tudunk fulladni! Elfogy a lelkesedés, szürkévé és esetlenné válnak az ötletek. Csakhamar talán magunk sem tudjuk, hogy honnan indultunk, és mi is indított el. De jó, ha ilyenkor van valami, ami emlékeztet, akad valaki, aki figyelmeztet: **„Ne feledd el, mennyi jót tett veled!”**

Nem véletlenül biztatja magát a zsoltáros: **„Áldjad egész bensőm az Ő szent nevét!”** Mondd el újra és újra, hogy mi minden történt veled! Ne feledd el, sőt éld át újra, hogy megbocsát, meggyógyít, megvált, betölt! És akkor **„megújul ifjúságod”!** Újra erőt kapsz, perspektívát és célt.

*Uram, bocsásd meg, hogy olyan feledékeny vagyok,
és hajlamos a meglankadásra, elcsüggedésre.*

*Pedig Te nem csak a szabadság pillanataiban,
de naponként szeretnél felüdülést hozni életembe!*

Kérlek, újíts meg ma is!

*Elevenítsd meg bizonyágtételem, szolgálatom,
hogy másokat is emlékeztethessek jóságodra és hűségedre!*

Ámen

**„Ha látom az eget, kezéd alkotását,
a holdat és a csillagokat,
amelyeket ráhelyeztél,
micsoda a halandó – mondom –,
hogy törődsz vele,
és az emberfia, hogy gondod van rá?”
(Zsolt 8,4-5)**

Milyen nagyszerű élmény egy derült éjszakán feltekinteni az égre, és megérezni valamit a világegyetem végtelenségéből, és saját kicsinységünkből! Évezredes távlatból is eleven ennek a zsoltárversnek a tapasztalata.

Ma már persze a nagyvárosi fényszennyezés mellett épp csak a legerősebb fényű égitestek pislákolnak erőtlenül. Helyette viszont nagyfelbontású monitorok képernyőjére tapadva élhetjük át, ahogyan emberi kéz által épített szonda száll egy korábban ismeretlen formájú üstökösre. Tovább kattintva egyszer csak az eddigi legrészletesebb

marsi panoráma tárul elénk a domb tetejéről készítve, ahová éppen felkapaszkodott a marsjáró, amit odaküldtünk. Épp csak nem teszünk egy kósza lépést, mert mintha már marsi porba lógna a lábunk. Eközben millió kilométerekkel távolabb lassan feléled a hibernációból egy másik gépezetünk, mely évtizedes utazást követően szép lassan elkezd „csepegtetni” a Pluto-ról készített különleges felvételeinek bájtjait. Fantasztikus, mire vagyunk képesek! Bizony igaz: **„kevészel tetted [a halandót] kisebbé Istennél, (...) mindent lába alá vettedél...”** Aztán egy kicsit feljebb emeljük a tekintetünket, és rájövünk, a legjobb tudósaink évtizedes munkája és szinte beláthatatlan mennyiségű anyagi forrás is csak arra volt elég, hogy átkukantsunk a szomszéd kerítésének résein. Hegyek tetejére épített mega- és gigateleszkópjaink még mindig kevesek, hogy csak sejtessenek is valamit a világegyetem szélességéből és hosszúságából, mélységéből és magasságából. Miként tudnánk felfogni és befogadni azt, aki ezt az egészet létrehozta és a tenyerén tartja? És hirtelen porszemmé válunk...

És akkor a világegyetem alkotója és felséges Ura lehajol, nevemen szólít, és azt mondja:

„Hadd legyek Atyád! Szólíts meg bátran, bizalommal, és mondj el mindent, a legapróbb, legjelentéktelenebb dolgot is, és hidd el, gondom van rá!”

**Mennyei Atyám!
Köszönöm.
Ámen**

„Isten után szomjazik a lelkem, az élő Isten után.”

(Zsolt 42,3)

A szomjúságnál talán nem is lehet nagyobb szükség az ember életében. Minden szélsőséget hosszabb ideig képes viselni a szervezet, vagy könnyebben lehet ellene menedéket találni. Ha a hétköznapok során nem pótoljuk folyamatosan a folyadékot, akkor is érezzük ennek negatív hatásait. Magam is gyakran járok úgy, hogy napi tevékenységeim és rohanásom közepette csak azt veszem észre, hogy nem tudok koncentrálni, vagy éppen ingerlékeny és türelmetlen vagyok. Aztán rájövök arra is: bizony órák óta szomjas vagyok, csak nem volt időm figyelni rá, foglalkozni vele.

A második világháborúban a Csendes-óceánon torpedótálat ért egy amerikai hadihajót, amely „rádiócsendben” igyekezett egy titkos csapatösszevonásra. Ezért aztán csak napok múlva vették észre az eltűnését és kezdték keresni a túlélőket. A hajó felrobbanását és elsüllyedését túlélő matrózok napokon keresztül hánykolódtak egyre reménytelenebbül a langyos tengervízben. Számos veszély fenyegette

őket, a legdrámaibb talán mégis az volt, amikor többen az őrjítő szomjúságot tovább nem bírva a tengervízből ittak. A sós víz természetesen nem oltotta szomjukat, hanem felgyorsította a kiszáradásukat, és mindennél hamarabb a halálukat okozta. A szomjúság észlelésén túl az sem mindegy hogy mire szomjazunk, és mivel csillapítjuk testi és lelki szomjunktat.

Egy szomjazó világ vesz minket körül. Vannak, akik még nem vették ezt észre, talán csak kezdi magukat kényelmetlenül érezni, de nem tudják, mi a baj. Vannak, akik – valamilyen tragédia vagy nehéz élethelyzet nyomán – hirtelen sivatagban találják magukat, és kétségbeesetten kezdenek kutatni bármi után, ami iható. Vannak, akik úgy gondolják, mindent meg kell kóstolni, aztán majd elválik, mi bizonyul fogyaszthatónak és mi károsnak. Vannak olyanok, akik azt is tudják, hogy valamit csak egyszer lehet megkóstolni, és nem igaz, hogy valakinek ez, míg másnak amaz szükséges a túléléshez.

És vannak olyanok, akik már kortyoltak az élet vizéből, és tudják, mire szomjaznak, mi az, ami hiányzik, és ami életet adhat. Ha sivatagban járnak is, ha ki is tikkasztja őket az élet, akkor is tudják, nincs ok a csüggedésre és háborgásra, mert aki Istenben bízik, az megszabadul. Sőt, sokszor még szomjazásukban is az élet vizét tudják másoknak adni, mert „örök életre buzó víz forrásává” vált bennük a Jézussal való találkozás nyomán.

*Istenem, add nekem ezt a szomjúságot,
hogy soha ne felejtsek kortyolni Belőled, az élet forrásából!
És add nekem ezt a kristálytiszta vizet,
hogy lehessen csatornája mások számára is
életet mentően!
Ámen*

**„Isten a mi oltalmunk és erősségünk,
mindig biztos segítség
a nyomorúságban.”**

(Zsolt 46,2)

Állásinterjún szokás feltenni a kérdést a pályázónak: milyen erősségei és gyengeségei vannak? Persze nem könnyű jól válaszolni erre, hiszen a túlzott magabiztoság és önfényezés taszító lehet, de a túlzásba vitt szerénység is a visszájára sülhet el. Célravezető-e az őszinteség, vagy figyelve a karrier-tanácsadókra jól fel kell készülni erre a kérdésre, és céltudatosan, előre betanultan kell válaszolni ezekre a kérdésekre, nem belesétálva a kelepcébe, hanem ügyesen becserkészve az interjúztatót...?

De egyáltalán mik is az erősségeink? Helyén van-e annyira az ön- és istenismeretünk, hogy legalább magunknak meg tudjuk ezt fogalmazni? És ha megfogalmaztuk, hasonlít-e a zsoltáros vallomására, amely nem valahol a személyiség mélyén, vagy – többes számban értve – a közösség összetartásában, hanem egy külső pontban, Istenben tudja az egyetlen igazi stabil fogódzót.

Milyen nagyszerű dolog ez! Szerénységre int, de magabiztosságot ad. Nem a saját érdemeinkről szól, mégis Jézus Krisztus által mindenestül a miénk! És amikor a külső körülményeink meginognak – **„megindul a föld, és hegyek omlanak a tenger mélyébe”** –, vagy éppen önmagunkban **„háborognak és tajtékoznak”** indulatok és érzések, mégsem kell félnünk. Nem kell elveszítenünk a biztos pontot, mert Ő nem inog meg, nem rendül meg, nem tűnik el. Erőforrás, támasz, oltalom, menedék, biztos segítség. Minden, amire szükségünk van. Minden, amit kereshetnek nálunk, bennünk. Minden, amit adhatunk.

*Mennyei Atyánk,
hála Neked azért, aki vagy!
Hadd merítsünk belőled,
hadd kapaszkodjunk egyedül beléd!
Légy velünk, légy a mi erős várunk,
akkor semmi nem árthat nekünk!
Légy miénk,
hogy céljaink, vágyaink, terveink
a Tied legyenek!
Ámen*

(folytatás az 1. oldalról)

Mondják, hogy a keresztyénség a könyv vallása, de mi nem a könyvet imádjuk, hanem azt, akihez ez a könyv el akar minket vezetni – szögezte le az igehirdető. A püspök egy indiai misszionáriust idézve azt mondta: az áldás néha úgy szól nálunk, protestánsoknál, hogy „az Atya, a Fiú és a Szentírás nevében” – pedig a Szentírást csak a Lélek teszi érthető, tápláló üzenetté nekünk.

Fülöp lehetetlen küldetést vállal, amikor megszólítja az etióp férfit: „Érted is, amit olvasol?” Majd bibliaórát tart neki a hintón, hogy megismerje az élő Istent, aki Jézus

Krisztusban nyilatkozta ki magát. Érted is, amit olvasol? Ma sokszor a híreket is nehezen értjük, nehezen követjük, hova rohan ez a világ. A kérdés kis nyelvi játékkal válhat kijelentéssé is: te érted van minden – ezt ismeri fel az etióp kincstárnok, aki az első adandó lehetőségénél megkeresztelkedik, majd Fülöp elragadtatása után örvendezve megy tovább az útján azzal az Úrral, aki megszólította, és akinek az örömhírét elvitte magával Afrikába. – A reformáció áldásának megragadásában is ezt az utat kell végigjárjunk: kérdezni kell, és megérteni, hogy rólam szól az Ige, engem akar új, örvendező úton elindítani. Isten kegyelméből szabad vagyok elindulni a másik, akár az enyémtől különböző kultúrából jövő ember felé, és elmondani neki, hogy Jézus Krisztus őt is keresi, majd elengedni, hogy továbbadja másoknak azt, amit ő is úgy kapott. A pünkösöd bennünk, általunk is folytatódhat – zárta prédikációját a püspök.

Régi rendben

Az alkalmon **Steinbach József** református püspök, a MEÖT elnöke, Gáncs Péter evangélikus püspök, **Papp János** baptista egyházelnök, **Kecser István**, a pünkösdi egyház főtitkára, **Vigh Bence** kaposvári methodista lelkész és **Fischl Vilmos** MEÖT-főtitkár szolgáltak. A bevonulás rendjét – ősi hagyomány szerint – a reformáció háromszázados ünnepe mintájára a „Pápai Reformáta Szent Ekklésia” leírása szerint határozták meg: „elől megy a helyi lelkipásztor, és viszi a teljes Szentírást, beérkezve, a gyülekezet szeme láttára elhelyezi az úrasztalára, ezzel jelezvén, hogy a mi szent hitünknek Fundamentoma az a Szent Könyv, a Biblia legyen. A szolgálatban részt vevők közül ketten azt a tányért és kelyhet viszik, amelyből az Úr szent vacsoráját kiszolgáltatják. Ezt is leteszik az Úr asztalára, különösen is jelezve, hogy a kelyhet a reformáció visszaadta a népnek.”

A cikk megjelent a Reformátusok Lapja 2015. november 1-i számában

Szöveg: **Bagdán Zsuzsanna**

Fotó: **Dimény András**

A reformáció a jövőbe vezető úton szólít meg

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter tartott előadást Luther és Kálvin gazdaságról vallott elveiről és azok hatástörténetéről az idei reformációi gálaesten. Az Október a reformáció hónapja rendezvénysorozat ünnepi eseményén

Pósa Zoltán vehette át a Protestáns Újságírók Szövetségének Rát Mátyás-díját.

„Taníts engem helyes értelemre és ismeretre” – a 119. zsoltár 66. versét idézve kezdte köszöntőjét **Steinbach József** püspök, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) elnöke október 18-án Budapesten, az Uránia Nemzeti Filmszínházban tartott reformációi gálaesten.

A legfontosabb ismeret, amiből minden egyéb ismeret fakad, az élő, egyetlen Isten ismerete, és a Krisztus ismerete, akiben megmutatta magát, közel jött hozzánk és megváltott bennünket. Amiből következik az örömhír és az Ige ismerete, mert mindezek dokumentuma, forrása a Biblia, benne Isten Igéjével – emelte ki Steinbach József.

A zsoltárossal együtt kérte, hogy eleven legyen bennünk ez az ismeret, azaz jussunk el a felismeréshez is. *„Amíg Jézus Krisztus ügye csak ismeret, addig én vagyok az alany, és Krisztus az ismeret tárgya, de ha eljutunk a felismerésig, akkor a Megváltó lesz a cselekvő alany, és mi leszünk a tárgy, akinek egyéni, gyülekezeti, közösségi, egyházi, nemzeti életét kézbe veszi.”* Ha idáig eljutunk, akkor egyértelművé válik, hogyan kell szolgálnunk, és hogyan kell viszonyulni másokhoz – tette hozzá a dunántúli református püspök.

„Ugyanígy a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában” – Jakab leveléből vett idézettel (Jak 2:17.) kezdte előadását **Varga Mihály** nemzetgazdasági miniszter, aki a 2017-es évre előretételeként hangsúlyozta: a reformáció félezer éves történelmét akkor ünnepeljük majd méltó

módon, ha nemcsak felidézzük, és magunkénak érezzük a protestáns szellem cselekvő erejét, hanem, értékeikre építve alakítjuk világunkat.

A reformációnak döntő szerepe volt a nemzeti egység megtartásában, a magyar nyelv, az oktatás fejlődésében és a gazdaság előrelépésében – mondta a miniszter.

(folytatás a 8. oldalon)

(folytatás a 7. oldalról)

A reformáció és a gazdasági élet kapcsolatáról szóló előadásában kiemelte, hogy Luther és Kálvin gazdaságról vallott nézetei valódi forradalmat jelentettek, a hivatásról, pénzről, kamatról szóló megállapításaik visszavonhatatlan hatást gyakoroltak a korabeli gazdasági élet alakulására. A „*dicsőítsd Istent szorgalmas munkáddal*” kálvini gondolat a munka értékének, Istennek tetsző voltának felismerését jelentette, ami kihatott a gazdaságra is, ösztönzője lett a fejlődésnek.

A protestantizmus mai hatásával kapcsolatosan az előadó Tisza Istvánt idézte: „*nem akkor leszünk hű követői Kálvinnak és Luthernek, ha abban követjük őket, ami gyarló, ami mulandó, amiben a kor gyermekei voltak, de akkor követjük igazán, ha abban igyekszünk nyomdokaikba lépni, ami örökbecsű, ami örökéletű, ami az emberiséget és a keresztyén egyházat egy magasabb szférába, egy magasabb nivóra emeli*”. A reformáció most is a jövőbe vezető úton szólít meg bennünket: a hit megtartására, a munkára és magyarságunk megőrzésére – összegezte szavait Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter.

A reformációi gálaest keretében vehette át **Pósa Zoltán** a Protestáns Újságírók Szövetsége (Prúsz) Rát Mátyás-díját. A kitüntetett író-költő-újságírót **Novotny Zoltán**, a szakmai szervezet elnöke méltatta. A Film – Színház – Muzsika, majd a Magyar Nemzet egykori újságírója elsősorban kritikusként és kulturális újságíróként dolgozott. Odafigyelt az egyházi témákra, a hitéleti értékekre. „Derűt sugárzó magatartásával szókimondósága ellenére, vagy éppen azért, sok barátot szerzett” – mutatta be a Magyar Érdemrend tisztí keresztyével kitüntetett, József Attila-díjas Pósa Zoltánt a Prúsz elnöke.

A reformációi gálaest gazdag zenei programját a Vox Nova baptista férfikar, az orosházi evangélikus gyülekezet zenei együttese, az Alföld Kvartett, valamint az Újpesti Baptista Harangzenekar biztosította. Színes kulturális műsorral az idén Magyar Örökség Díjat nyert Mezőtúri Református Kollégium diákjai szolgáltak.

evangélikus gyülekezet zenei együttese, az Alföld Kvartett, valamint az Újpesti Baptista Harangzenekar biztosította. Színes kulturális műsorral az idén Magyar Örökség Díjat nyert Mezőtúri Református Kollégium diákjai szolgáltak.

Szöveg:
Telepóczki Márta
Fotó:
Vargosz